

Briuselis, 2020 03 10
COM(2020) 94 final

**KOMISIJOS KOMUNIKATAS EUROPOS PARLAMENTUI, TARYBAI, EUROPOS
EKONOMIKOS IR SOCIALINIŲ REIKALŲ KOMITETUI IR REGIONŲ
KOMITETUI**

**Ilgalaikis geresnio bendrosios rinkos taisyklių įgyvendinimo ir vykdymo užtikrinimo
veiksmų planas**

ĮVADAS

Bendroji rinka – vienas didžiausių ES laimėjimų. Ji yra vienas esminių Europos projekto elementų. Pastaraisiais dešimtmečiais bendroji rinka skatino ekonomikos augimą ir lengvino Europos vartotojų ir įmonių gyvenimą. ES sudaro 18 proc. pasaulio ekonomikos, jai tenka antra vieta po Jungtinių Valstijų. Gerai veikianti bendroji rinka sudaro sąlygas ES piliečiams turėti didesnę paslaugų ir gaminių pasirinkimą ir geresnes darbo galimybes. Bendroji rinka ES ekonominės veiklos vykdytojams suteikia didelę vidaus rinką, skatina prekybą ir konkurenciją, taip pat didina veiksmingumą. Tai labai svarbu norint įgyvendinti ES ekologinę ir skaitmeninę transformaciją ir yra atspirties taškas konkuruojant pasaulyje.

Šiandien priimtoje Naujoje Europos pramonės strategijoje¹ daugiausia dėmesio skiriama bendrajai rinkai, kuri yra vienas esminių Europos pramonės transformacijos elementų. Kad bendroji rinka būtų naudinga visiems, ES teisės aktais nustatomos bendros taisyklės, kuriomis siekiama pašalinti kliūtis ir palengvinti prekių ir paslaugų judėjimą visoje ES ir drauge apsaugoti vartotojus.

Šiomis taisyklėmis numatomą poveikį pasiekti įmanoma tik jeigu jos tinkamai parengiamos ir vykdomos. Tačiau atitiktis bendrosios rinkos taisyklėms nepakankama. Komunikate dėl kliūčių bendrajai rinkai parodyta, kad vis dar esama daug kliūčių² ir kad pernelyg dažnai jų atsiranda dėl to, kad nacionaliniu lygmeniu neteisingai arba ne iki galo taikomi jau sutarti ES teisės aktai. Rinkos dalyvių ir investuotojų laisvo judėjimo teisėms vis dar kyla daug reguliavimo ir administracinių kliūčių, o europiečiai susiduria su neteisėtais arba pavojingais gaminiiais ir paslaugomis, nes nevykdoma bendrosios rinkos taisyklės pažeidžiančių ekonominės veiklos vykdytojų praktinė priežiūra, tikrinimas ir nustatymas, jiems neskiriamos sankcijos.

Per visą reguliavimo ciklą valstybės narės ir Komisija dalijasi atsakomybe siekdamos užtikrinti, kad būtų laikomasi bendrosios rinkos taisyklių ir būtų užtikrinamos piliečių teisės.

Valstybės narės privalo tinkamai taikyti teisės aktus, dėl kurių jos sutarė kaip Europos teisės aktų leidėjos. Joms taip pat tenka atsakomybė užtikrinti, kad jų teritorijoje būtų nustatomi ir pašalinami bendrosios rinkos taisyklių pažeidimai. Komisija, kaip Sutarties sergėtoja, privalo atidžiai stebėti, kad visos valstybės narės įgyvendintų bendrosios rinkos taisyklės ir jų laikytųsi, taip pat ryžtingai imtis veiksmų inicijuojant pažeidimo nagrinėjimo procedūras, jei taisyklių nesilaikoma.

2019 m. kovo mėn. Europos Vadovų Taryba paragino Komisiją, glaudžiai koordinuojant veiklą su valstybėmis narėmis, **parengti ilgalaikį geresnio bendrosios rinkos taisyklių įgyvendinimo ir geresnio jų vykdymo užtikrinimo veiksmų planą**. Nuo to laiko valstybės narės pakartojai išipareigojimą siekti griežtesnio vykdymo užtikrinimo³. Komisija palankiai vertina Europos Vadovų Tarybos raginimą ir pritaria valstybių narių nuomonei, kad bendrosios rinkos taisyklių įgyvendinimą ir atitiktį joms reikia iš esmės pagerinti.

---

¹ COM(2020) 102, 2020 03 10.

² COM(2020) 93, 2020 3 10.

³ Šis prašymas toliau išplėtotas 2019 m. gegužės 27 d. Konkurencingumo tarybos išvadose. Jose Komisijos prašoma padidinti įgyvendinimo ir vykdymo užtikrinimo veiksmų skaidrumą ir politinę atsakomybę. Vėliau valstybės narės ne kartą pabrėžė vykdymo užtikrinimo svarbą, taip pat tvirtesnės partnerystės ir geresnio bendradarbiavimo su Komisija poreikį. Tai taip pat patvirtinta visų valstybių narių pasirašytame rašte, kuris pateiktas 2019 m. lapkričio 29 d. Nuolatinųjų atstovų komiteto (COREPER II) posėdyje.

Remiantis atnaujinta valstybių narių ir Komisijos partneryste ir atsižvelgiant į šiandienos Komunikate dėl kliūčių bendrajai rinkai pateiktas išvadas, šiame veiksmų plane nurodomi veiksmai, kuriais siekiama kuo labiau padidinti atitikties ir vykdymo užtikrinimo veiksmingumą ir efektyvumą visoje ES.

Dabartiniai vykdymo užtikrinimo sunkumai

Europoje prekyba bendrojoje rinkoje padeda sukurti 56 mln. darbo vietų⁴, o apskaičiuota ekonominė nauda svyruoja nuo 8 proc. iki 9 proc. ES BVP⁵. Apskaičiuota, kad tolesnis bendrosios pagamintų produktų rinkos tobulinimas galėtų paskatinti 183–269 mlrd. EUR pajamų per metus, o tolesnė paslaugų rinkų integracija – 297 mlrd. EUR per metus⁶. Vien dėl šio padidėjimo ekonominė nauda galėtų padidėti nuo 8–9 proc., iki maždaug **12 proc. papildomo BVP.**

Kartais atrodo, kad valstybės narės pažeidžia sutartas bendrosios rinkos taisykles arba nacionalinėje teisėje nustato ir toleruoja kliūtis, siekdamos užtikrinti papildomą apsaugą savo rinkoje ir suteikti pranašumą nacionalinėms įmonėms. Galima nauda dažnai būna labai trumpalaikė, tačiau, jeigu vienodos sąlygos iškraipomos iš vidaus, poveikis Europos įmonėms gali būti daug žalingesnis: joms daug sunkiau plėsti veiklą vienodomis sąlygomis, be to, ribojamos galimybės rasti pasauliniams lyderiams. Tai daro neproporcingai didelį poveikį MVĮ ir startuoliams. Didesnės įmonės turi priemonių laikytis skirtingų taisyklių rinkinių, tačiau MVĮ dėl administracinės naštos ir sudėtingumo nukenčia pirmos, ypač kai kerta sienas, kad galėtų užsiimti verslu bendrojoje rinkoje. Todėl bendroji rinka ir tinkamas jos įgyvendinimas bei veikimo užtikrinimas yra labai svarbūs šiandien taip pat priimtos MVĮ strategijos⁷ elementai.

Nepakankamas arba netinkamas įgyvendinimas ir nepakankamas vykdymo užtikrinimas turi žalingų pasekmių tiek Europos, tiek nacionaliniu lygmenimis. Piliečiai ir įmonės negali visapusiškai pasinaudoti laisvo judėjimo teisėmis, įmonės negali pasinaudoti masto ekonomija, kurią gali suteikti bendroji rinka, vartotojams kyla pavojus dėl reikalavimų neatitinkančių gaminių arba jie turi mažesnę pasirinkimą, kyla pavojus energijos tiekimo saugumui, be to, sunkiau pasiekti ES aplinkos ir klimato tikslus. Įstatymų besilaikančios įmonės praranda rinkos dalį dėl nesąžiningos konkurencijos su įmonėmis, kurios nesilaiko taisyklių, siūlo reikalavimų neatitinkančius gaminius arba nepaiso socialinės apsaugos taisyklių.

Bendros valstybių narių ir Komisijos pastangos

Siekiant užtikrinti bendrosios rinkos taisyklių vykdymą, visų pirma reikia, kad kiekvienoje valstybėje narėje ir kiekvienoje Europos valdžios institucijoje taisyklės būtų taikomos tinkamai ir kad už pažeidimus būtų nustatomos sankcijos, be kita ko, prireikus taikant

---

⁴ Højbjerg Brauer Schultz (2018), *25 years of the European Single Market: Study funded by the Danish Business Authority*.

⁵ Komunikatas „Bendroji rinka kintančiame pasaulyje“, COM(2018) 772, p. 14.

⁶ EP tyrimas „Du trilijonai eurų Europos dividendų. ES veiksmų nebuvimo kainos įvertinimas, 2019–2024m.“, p. 9–11 ([https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2019/631745/EPRS_STU\(2019\)631745\(ANN15\)_LT.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2019/631745/EPRS_STU(2019)631745(ANN15)_LT.pdf)).

⁷ COM(2020) 103, 2020 3 10.

pažeidimo nagrinėjimo procedūras. Taip pat reikia stebėti ir tikrinti ekonominės veiklos vykdytojus, skirti jiems sankcijas, šalinti iš rinkos jų neteisėtus gaminius, nesvarbu, ar jie pavojingi, suklastoti, ar neatitinka aplinkosaugos, energijos vartojimo efektyvumo ar kitų taisyklių.

Tačiau jei norime pasinaudoti bendrosios rinkos teikiama nauda, vykdymo užtikrinimas turi būti platesnis ir apimti visą atitinkamų taisyklių taikymo laikotarpį – nuo jų sukūrimo iki taikymo. Tam būtina bendradarbiauti visais ES valdymo lygmenimis, įskaitant vietos ir regionų valdžios institucijų ir teismų bei Europos lygmenis. Taip pat reikia, kad vykdymo užtikrinimas būtų laikomas nuolatiniu veiksmu: tiek rengiant taisykles ir, kai tinkama, valstybėms narėms jas perkeltiant į nacionalinę teisę, tiek jas taikant ir skiriant sankcijas už jų pažeidimus. Labai svarbu, kad valstybės narės ir Komisija remtų vienos kitų vaidmenis ir galėtų prisiimti bendrą atsakomybę.

Prevencinės priemonės labai padeda išvengti taisomųjų veiksmų vėlesniuose etapuose. Kai atitikties bendrosios rinkos taisyklėms neįmanoma užtikrinti *ex ante*, piliečiai ir įmonės gali patirti reglamentavimo ar administracinių kliūčių, tačiau drauge gali tikėtis, kad jos bus pašalintos veiksmingomis *ex post* priemonėmis. Vykdomo užtikrinimo institucijos turi veikti tinkamai, procedūros ir stebėseną turi atitikti paskirtį, o vietoje veikiančys subjektai, pavyzdžiui, valstybės pareigūnai ar teisėjai, turi suprasti ES teisę ir ją taikyti kasdienėje veikloje.

Norėdamos, kad būtų apsaugotos asmenų ar įmonių teisės, valstybės narės turi užtikrinti atitiktį bendrosios rinkos teisei: tiek rengdamos nacionalinės teisės aktus, tiek priimdamos atskirus teisminius ar administracinius sprendimus. Komisijos užduotis – padėti valstybėms narėms išvengti naujų kliūčių bendrajai rinkai, ES teisę perkelti į nacionalinę teisę ir taikyti ir prireikus imtis taisomųjų veiksmų.

Su bendrosios rinkos taisyklių įgyvendinimu ir vykdymo užtikrinimu susijusios užduotys ir atsakomybė	
Valstybės narės	Komisija
✓ Laiku ir tiksliai perkelti ES teisę į nacionalinę teisę vengiant perteklinio reglamentavimo ir užtikrinti vienodas sąlygas	✓ Padėti valstybėms narėms tinkamai, visapusiškai ir laiku ES teisę perkelti į nacionalinę teisę
✓ Užtikrinti, kad nacionalinės teisės aktai būtų proporcingi ir nediskriminaciniai	✓ Padėti valstybėms narėms taikyti ES teisę
✓ Užtikrinti pakankamus ir proporcingus administracinius patikrinimus ir kontrolę, kad būtų nustatomi visi pažeidimai	✓ Tikrinti, kaip ES teisės aktai perkeliama į nacionalinę teisę, ir stebėti, kaip jie taikomi
✓ Vengti nacionalinių priemonių, kurios prieštarautų ES teisei arba trukdytų ją taikyti	✓ Kovoti su ES teisės pažeidimais ir prireikus imtis oficialių pažeidimo nagrinėjimo veiksmų
✓ Veiksmingai bendradarbiauti siekiant užtikrinti atitiktį ES teisei	

Norint įveikti esamas bendrosios rinkos kliūtis, bus labai svarbu, kad įvairūs subjektai, atsakingi už įgyvendinimą ir vykdymo užtikrinimą, palaikytų tikrą partnerystę Europos ir

valstybių narių lygmeniu. Tai padės nukreipti tikslinius vykdymo užtikrinimo veiksmus ir pagerinti atitiktį bendrosios rinkos teisės aktams.

Siekiant sustiprinti bendradarbiavimą bendrosios rinkos taisyklių vykdymo užtikrinimo srityje, bus sukurta iš valstybių narių ir Komisijos atstovų sudaryta **Bendrosios rinkos veikimo užtikrinimo darbo grupė** (SMET). SMET rengs reguliarius susitikimus, kad įvertintų nacionalinės teisės atitiktį bendrosios rinkos taisyklėms, nustatys skubiausiai šalintinas kliūtis, spręstų nepagrįsto perteklinio reglamentavimo problemas, aptars horizontaliuosius vykdymo užtikrinimo klausimus ir stebės kaip įgyvendinamas šis veiksmų planas. SMET reguliariai teiks informaciją Konkurencingumo tarybai ir Europos Parlamento Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komitetui.

SMET papildys **nacionalinių veikimo užtikrinimo koordinatorių bendradarbiavimo tinklą**, kuris bus sukurtas naudojantis esama Vidaus rinkos patariamąjį komiteto (IMAC) sistema. Tokia sistema leis Komisijai ir valstybėms narėms keistis informacija apie tai, kaip nacionalinės administravimo institucijos analizuoja ir nagrinėja svarbius atvejus nacionaliniu, regioniniu ir vietos lygmenimis, ir dalytis geriausios praktikos pavyzdžiais. Be to, bus išnagrinėtos kitos galimybės pagerinti valstybių narių institucijų, atsakingų už bendrosios rinkos priežiūrą, veiklos koordinavimą ir komunikaciją konkrečiais vykdymo užtikrinimo klausimais.

Siekiant, kad įgyvendinimas būtų sėkmingas ir būtų išlaikytas jo tempas, **bendrosios rinkos rezultatų suvestinė** valstybėms narėms ir Komisijai padės stebėti bendrosios rinkos taisyklių taikymą. Komisija atnaujins bendrosios rinkos rezultatų suvestinę, kad ji geriau atspindėtų galutinių vartotojų padėtį bendrojoje rinkoje ir prisidėtų prie Europos semestro. Naudojami papildomi rodikliai padės įvertinti, ar bendroji rinka veikia tinkamai tose srityse, kuriose tikimasi gausiausių rezultatų, pavyzdžiui, gaminių, paslaugų, finansų ar skaitmeninės rinkų, tinklų pramonės šakų, kaip antai energetikos, taip pat duomenų ekonomikos ir žiedinės ekonomikos srityse. Šiuo tikslu Komisija, pasikonsultavusi su valstybėmis narėmis, pasiūlys papildomų plataus užmojo rodiklių, įskaitant rodiklius, susijusius su valstybių narių veiklos rezultatais tose srityse.

GERESNIO BENDROSIOS RINKOS ĮGYVENDINIMO IR VEIKIMO UŽTIKRINIMO VEIKSMŲ PLANAS

I ŽINIŲ APIE BENDROSIOS RINKOS TAISYKLES GILINIMAS IR INFORMUOTUMO APIE JAS DIDINIMAS

Nacionalinės valdžios institucijos ir ekonominės veiklos vykdytojai, ypač MVI, dažnai nežino apie bendrosios rinkos teisės aktų teikiamas galimybes ir naudą. Jiems taip pat gali būti sunku visapusiškai suvokti jiems pagal ES teisę tenkančias prievoles, dėl to kyla atitikties ir vykdymo užtikrinimo problemų. Siūlomais veiksmais siekiama gilinti nacionalinių institucijų ir teismų, kasdien taikančių bendrosios rinkos taisykles, taip pat piliečių ir įmonių žinias ir didinti informuotumą apie jas.

✓ 1 VEIKSMAS. Konkretesnių rekomendacinių priemonių nacionalinėms valdžios institucijoms teikimo programa.

Siekdama pagerinti atitiktį ir išvengti rinkos segmentacijos, Komisija parengs gaires valstybėms narėms ir įmonėms ir suteiks geresnio koordinavimo priemonių tam tikrose srityse, be kita ko:

- derybų dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų metu nustatys sritis, dėl kurių gali kilti perkėlimo į nacionalinę teisę ir taikymo problemų, ir prireikus apsvarstys galimybę pateikti gaires. Taip buvo neseniai patvirtintų audiovizualinių⁸ ir autorių teisių taisyklių⁹ atveju.
- parengs gaires dėl **skaitmeninės srities** teisės aktų (peržiūrėtų telekomunikacijų taisyklių, kibernetinio saugumo, autorių teisių, audiovizualinių paslaugų);
- atnaujins **Paslaugų direktyvos įgyvendinimo vadovą**¹⁰, į kurią įtraukta naujausia teismų praktika, susijusi su pagrindiniais Paslaugų direktyvos elementais, ir pateiks gaires teisiniais klausimais, kylančiais, pavyzdžiui, dėl atsirandančių naujų verslo modelių ir naujų paslaugų teikimo būdų;
- įsteigs **centrinį informacinį punktą**. Jis informuos praktiniais klausimais, kurių kasdien kyla valstybių narių tarnautojams taikant bendrosios rinkos teisę. Tai bus daroma bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis, palaipsniui savanoriškai integruojant konkrečias nacionalines ES teisės įgyvendinimo priemones;

---

⁸ Žr. 2018 m. lapkričio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2018/1808, kuria, atsižvelgiant į kintančias rinkos realijas, iš dalies keičiama Direktyva 2010/13/ES dėl valstybių narių įstatymuose ir kituose teisės aktuose išdėstytų tam tikrų nuostatų, susijusių su audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikimu, derinimo (Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyva) (OL L 303, 2018 11 28, p. 69), 5 konstatuojamąją dalį ir Direktyvos 2010/13/ES dėl valstybių narių įstatymuose ir kituose teisės aktuose išdėstytų tam tikrų nuostatų, susijusių su audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikimu, derinimo (Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyva) (OL L 95, 2010 4 15, p. 1) 17 straipsnio 7 dalį ir 33a straipsnį.

⁹ Žr. 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2019/790 dėl autorių teisių ir gretutinių teisių bendrojoje skaitmeninėje rinkoje, kuria iš dalies keičiamos direktyvos 96/9/EB ir 2001/29/EB (OL L 130, 2019 5 17, p. 92) 17 straipsnio 10 dalį.

¹⁰ Paslaugų direktyvos įgyvendinimo vadovas: <https://op.europa.eu/lt/publication-detail/-/publication/a4987fe6-d74b-4f4f-8539-b80297d29715>

- atnaujins **SESV 34–36 straipsnių taikymo gaires**¹¹;
- parengs **gaires** dėl strateginių (socialinių, inovacinių ir ekologinių) ir kitų **viešųjų pirkimų** aspektų (kaip antai slaptų susitarimų) ir pasiūlys **rekomendaciją dėl peržiūros sistemų**;
- parengs **rekomendacijas dėl abipusio pripažinimo principo**¹²;
- parengs **gaires dėl Atsakomybės už gaminius direktyvos**¹³;
- parengs **rekomendacinį dokumentą dėl Rinkos priežiūros reglamento 4 straipsnio**¹⁴;
- atnaujins **Mėlynąjį vadovą dėl ES suderintų gaminių taisyklių įgyvendinimo**¹⁵;
- remdamasi 2017 m. sausio 17 d. Komisijos komunikatu¹⁶ paskelbs atnaujintas **rekomendacijas dėl profesinių paslaugų reglamentavimo reformos**. Atsižvelgiant į naujus valstybių narių reglamentavimo sistemų pokyčius ir siekiant skatinti tolesnes reformas, jos grindžiamos ribojimo rodikliu, naudojamu vertinant ir lyginant nacionalinius profesinėms paslaugoms taikomus reikalavimus. Šios reformos gali turėti teigiamą poveikį darbuotojų judumui ir gali padėti mažinti įgūdžių trūkumą bei neatitiktį, visų pirma žaliosios ir skaitmeninės pertvarkos kontekste.
- padės valstybėms narėms į nacionalinę teisę perkelti **Europos prieinamumo aktą**¹⁷, kuris, kaip tikimasi, padidins galimybes rinkoje įsigyti prieinamų gaminių ir paslaugų;
- sukurs **keitimosi informacija** su valstybėmis narėmis platformas (vienas iš pavyzdžių – viešųjų pirkimų direktyvų klausimams skirta platforma), kuriose Komisija ir valstybių narių valdžios institucijos galėtų išsamiai keistis informacija konkrečiais klausimais.

¹¹ <https://op.europa.eu/lt/publication-detail/-/publication/a5396a42-cbc8-4cd9-8b12-b769140091cd>

¹² 2019 m. kovo 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2019/515 dėl kitoje valstybėje narėje teisėtai parduodamų prekių abipusio pripažinimo, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 764/2008 (OL L 91, 2019 3 29, p. 1), 5 konstatuojamojoje dalyje numatyta, kad Komisija turėtų pateikti neprivalomas gaires dėl Europos Sąjungos Teisingumo Teismo praktikos privalomų viešojo intereso pagrindų sampratos ir abipusio pripažinimo principo taikymo klausimais.

¹³ 1985 m. liepos 25 d. Tarybos direktyva 85/374/EEB dėl valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių atsakomybę už gaminius su trūkumais, derinimo (OL L 210, 1985 8 7, p. 29).

¹⁴ 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/1020 dėl rinkos priežiūros ir gaminių atitikties, kuriuo iš dalies keičiama Direktyva 2004/42/EB ir reglamentai (EB) Nr. 765/2008 ir (ES) Nr. 305/2011 (OL L 169, 2019 6 25, p. 1). 2019 m. priimtas Rinkos priežiūros reglamentas, kuriuo siekiama pagerinti gaminių rinkos priežiūrą ES.

¹⁵ Dabartinis 2016 m. Mėlynasis vadovas dėl gaminius reglamentuojančių ES taisyklių įgyvendinimo: Komisijos pranešimas 2016/C 272/01.

¹⁶ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui dėl profesinių paslaugų reglamentavimo reformų rekomendacijų, COM(2016) 820 *final*.

¹⁷ 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2019/882 dėl gaminių ir paslaugų prieinamumo reikalavimų (OL L 151, 2019 6 7, p. 70).

✓ **2 VEIKSMAS. Naudotojų prieigos prie informacijos apie taisykles ir reikalavimus gerinimas**

Siekiant gilinti žinias apie taikomas taisykles ir įmonių prievoles, taip pat sumažinti reikalavimų nesilaikymo ir neatitikties atvejų skaičių, bendruosiuose skaitmeniniuose vartuose¹⁸ bus teikiama prieiga prie išsamios informacijos apie bendrosios rinkos taisykles ir administracines procedūras ir naudotojai bus nukreipiami į tinkamiausias padėti galinčias tarnybas.

ES gaminių kontaktiniai centrai, kuriems suteikta daugiau galių pagal naujausią prekes reglamentuojančių dokumentų rinkinį¹⁹, įmonėms sparčiau teiks geresnę informaciją apie jų gaminiams taikomas taisykles.

✓ **3 VEIKSMAS. Interneto platformos, padedančios lengviau užtikrinti gaminių atitiktį**

E. prekybos platformose gaminius parduodantys subjektai turi būti susipažinę su ES gaminių taisyklėmis ir užtikrinti, kad ES rinkai nebūtų tiekiami neteisėti ir nesaugūs gaminiai. Galimos per interneto platformas parduodamų gaminių atitikties gerinimo priemonės bus nagrinėjamos kaip Skaitmeninių paslaugų akto dalis. Atliekant Direktyvos dėl bendros gaminių saugos²⁰ peržiūrą taip pat bus nagrinėjamos internetinės prekybos gaminių saugos problemos pasaulinėje internetinėje tiekimo grandinėje.

✓ **4 VEIKSMAS. Nacionalinių teisėjų ir praktikuojančių teisininkų mokymas ir keitimasis praktika**

ES piliečiai ir įmonės, norėdami apginti savo teises bendrojoje rinkoje, pasikliauja nacionaliniais teismais. Todėl būtina, kad nacionaliniai teisėjai būtų tinkamai rengiami ES teisės klausimais. Siekiant padidinti informuotumą ir supratimą apie bendrosios rinkos teisę, bus patobulintos mokymo programos ir seminarai teisėjams ir kitiems praktikuojantiems teisininkams, atsakingiems už bendrosios rinkos teisės aktų vykdymo užtikrinimą. Mokymai ir seminarai bus tiek nacionaliniu, tiek ES lygmenimis siūlomų mokymų dalis, be kita ko, bus atsižvelgiama į būsimą Europos teisėjų mokymo strategijos peržiūrą.

✓ **5 VEIKSMAS. Nacionalinių viešojo administravimo institucijų gebėjimų stiprinimas**

Valstybių narių prašymu pagal tikslines programas, kaip antai Bendrosios rinkos programą, pasiūlytas pagal 2021–2027 m. daugiamečę finansinę programą, bus teikiamos

---

¹⁸ 2018 m. spalio 2 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1724, kuriuo sukuriama bendrieji skaitmeniniai vartai, skirti suteikti prieigą prie informacijos, procedūrų ir pagalbos bei problemų sprendimo paslaugų, ir kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 1024/2012 (OL L 295, 2018 11 21, p. 1).

¹⁹ 2019 m. kovo 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/515 dėl kitoje valstybėje narėje teisėtai parduodamų prekių abipusio pripažinimo, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 764/2008 (OL L 91, 2019 3 29, p. 1) ir 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/1020 dėl rinkos priežiūros ir gaminių atitikties, kuriuo iš dalies keičiama Direktyva 2004/42/EB ir reglamentai (EB) Nr. 765/2008 ir (ES) Nr. 305/2011 (OL L 169, 2019 6 25, p. 1).

²⁰ 2001 m. gruodžio 3 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/95/EB dėl bendros gaminių saugos (OL L 11, 2002 1 15, p. 4).

finansinės paskatos ir techninė parama įgyvendinimo ir vykdymo užtikrinimo pajėgumams optimizuoti.

Galimybė naudotis Bendrosios rinkos programa bus grindžiama lyginamaisiais rodikliais, kad būtų galima praktiškai stebėti vykdymo užtikrinimo gerinimą, pavyzdžiui, bus atsižvelgiama į patikrintus sektorius, inspektorių skaičių arba iš rinkos pašalintų gaminių skaičių. Išteklių papildomų gebėjimų stiprinimo, mokymo, mainų ir kt. reikmėms būtų paskirstomi atsižvelgiant į valstybių narių veiklos rezultatus ir nustatytus poreikius. Šiame kontekste taip pat bus nagrinėjamos papildomos galimybės sudaryti palankesnes sąlygas įmonėms ir piliečiams naudotis nacionaliniais teisių gynimo mechanizmais, taip pat skatinti juos tai daryti.

Pagal siūlomą Reformų rėmimo programą valdžios institucijos gali prašyti techninės paramos, susijusios su valstybių narių pagal Europos semestrą nustatytais reformų poreikiais, Sąjungos prioritetais ir Sąjungos ekonomikos valdymo ciklu.

Be to, ketvirtą kartą atnaujintame 2020 m. viešųjų pirkimų veiksmų plane²¹ yra naujų iniciatyvų, kuriomis siekiama padėti administravimo institucijoms ir ES lėšų gavėjams patobulinti savo viešųjų pirkimų praktiką, užtikrinti vienodas sąlygas ir naudoti viešuosius pirkimus kaip strateginę priemonę siekiant pagrindinių politikos tikslų.

✓ **6 VEIKSMAS. Viešųjų pirkimų specialistų gebėjimų stiprinimas ir nacionalinių įstaigų bendradarbiavimo stiprinimas**

Komisija, bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, parengs praktines viešųjų pirkimų srityje dirbančių pareigūnų kvalifikacijos kėlimo priemones, suburs viešųjų pirkimų vykdytojus, kad paskatintų juos dalytis patirtimi, palengvintų mokymą ir paskatintų bendrą pirkimą atsižvelgiant į piliečių poreikį vykdyti ekologiškesnius, socialiai atsakingesnius ir novatoriškus viešuosius pirkimus.

Komisija taip pat skatins bendradarbiavimą ir keitimąsi patirtimi Pirmąja instancija viešųjų pirkimų peržiūrą vykdančių institucijų tinkle.

II. ES TAISYKLIŲ PERKĖLIMO Į NACIONALINĘ TEISĘ, ĮGYVENDINIMO IR TAIKYMO GERINIMAS

Dėl netinkamo ES taisyklių perkėlimo į nacionalinę teisę, įgyvendinimo ir taikymo sukuriama kliūčių ir trikdžių sklandžiam bendrosios rinkos veikimui.

✓ **7 VEIKSMAS. Struktūrinis dialogas siekiant bendrosios rinkos direktyvas geriau perkelti į nacionalinę teisę**

Siekiant pagerinti tinkamą ir savalaikį direktyvų perkėlimą į nacionalinę teisę, perkėlimo į nacionalinę teisę laikotarpiu bus užmegztas struktūrinis valstybių narių ir Komisijos dialogas. Šis struktūrinis dialogas supaprastins atitikties patikras prieš valstybėms narėms

²¹ https://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/informat/2014/action_plan_pp.pdf.

priimant teisės aktus. Naudojimas dinaminėmis virtualiomis atitiktis lentelėmis²² gali padėti vykdyti perkėlimo į nacionalinę teisę procesą fiksuojant nacionalinės teisės aktus, įskaitant vėlesnius jų pakeitimus ar panaikinimus. Priėmusios nacionalinės teisės aktus valstybės narės turėtų pateikti Komisijai aiškų ir tikslų paaiškinimą, kuriomis nacionalinėmis nuostatomis perkeliama atitinkami direktyvose nustatyti įpareigojimai²³. Šioje srityje ypatingas dėmesys bus skiriamas nepagrįsto perteklinio reglamentavimo atvejams.

✓ **8 VEIKSMAS. Bendrosios rinkos reglamentų įgyvendinimo partnerystė**

Siekiant pagerinti bendrosios rinkos reglamentų nuostatų, kuriomis reikalaujama, kad valstybės narės imtųsi veiksmų (pvz., nustatytų struktūras arba parengtų procedūras) prieš pradėdant juos taikyti, įgyvendinimą, vos pasiekus politinį susitarimą dėl jų, bet prieš juos oficialiai priimant, bus rengiami specialūs Komisijos ir valstybių narių susitikimai. Bus rengiami įgyvendinimo seminarai siekiant padėti valstybėms narėms įgyvendinti tokias nuostatas pagal reglamentus gerokai prieš įsigaliojant atitinkamoms nuostatomis²⁴.

III. TINKAMIAUSIAS PREVENCINIŲ MECHANIZMŲ PANAUDOJIMAS

Nacionalinių priemonių, kurios prieštarauja ES teisei, prevencija valstybėse narėse padės užtikrinti vienodas sąlygas piliečiams ir įmonėms bendrojoje rinkoje ir išvengti ilgų pažeidimo nagrinėjimo procedūrų. Pavyzdžiui, visapusiškai naudojantis esamomis pranešimo apie tokias priemones priemonėmis bus skatinama atitiktis ES taisyklėms.

✓ **9 VEIKSMAS. Ribojamojo reguliavimo *ex ante* vertinimų pagal Proporcingumo patikros direktyvą gerinimas**

Siekdama užkirsti kelią naujiems apribojimams nacionalinio reglamentavimo srityje Komisija valstybėms narėms teiks pagalbą ir gaires ir padės valstybėms narėms keistis geriausios praktikos pavyzdžiais dėl *ex ante* proporcingumo vertinimų pagal Proporcingumo patikros direktyvą²⁵, kuria valstybės narės įpareigojamos nuodugniai įvertinti naujų nacionalinių profesijų reglamentavimo nuostatų proporcingumą prieš jas priimant.

---

²² Priešingai nei nekintami sąrašai, kurie atspindi nacionalinės teisės aktų atitiktį ES teisės aktams perkėlimo į nacionalinę teisę metu, dinaminės virtualios atitiktis lentelės yra skaitmeniniai sprendimai, kuriais sudaroma galimybė nuolat atnaujinti perkėlimo į nacionalinę teisę statusą, be kita ko, įsigaliojus pradiniams perkėlimo į nacionalinę teisę teisės aktams. Šių lentelių informacijos šaltinis galėtų būti pranešimo procesai, kurie taip pat padėtų jas atnaujinti bėgant laikui.

²³ Teisingumo Teismo sprendimas byloje *Komisija prieš Belgiją*, C-543/17.

²⁴ Pavyzdinis projektas galėtų būti šiuo metu įgyvendinamas Bendrųjų skaitmeninių vartų reglamentas.

²⁵ 2018 m. birželio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/958 dėl proporcingumo patikros prieš priimant naujas profesijų reglamentavimo nuostatas (OL L 173, 2018 7 9, p. 25).

✓ **10 VEIKSMAS. Bendrosios rinkos skaidrumo direktyvos veikimo racionalizavimas**

Atsižvelgiant į strategiškesnį požiūrį į Komisijos vykdymo užtikrinimo veiksmus²⁶ busimas Bendrosios rinkos skaidrumo direktyvos²⁷ įgyvendinimas bus grindžiamas keturiomis kryptimis: i) valstybės narės praneš apie visus techninių reglamentų, susijusių su prekėmis ir informacinės visuomenės paslaugomis, projektus; ii) Komisija ims tolesnių veiksmų dėl visų pranešimų, kurie kelia susirūpinimą dėl jų suderinamumo su ES teise; iii) derindama tolesnius veiksmus Komisija ypatingą dėmesį skirs didžiausią poveikį bendrajai rinkai darančioms priemonėms; iv) Komisija stebės teisės aktus, dėl kurių ji ėmėsi veiksmų pagal direktyvą ir dėl kurių, jei nebus atlikta tinkamų pakoregavimų, gali būti pradėta pažeidimo nagrinėjimo procedūra.

Komisija taip pat skatins nacionalines valdžios institucijas reaguoti į kitų valstybių narių pranešimus, siekdama nustatyti nacionalinių reguliavimo institucijų ir už Bendrosios rinkos skaidrumo direktyvos įgyvendinimą atsakingų institucijų nuolatinių ryšių sistemą ir skatinti nacionalinio reglamentavimo konvergenciją. Jei paaiškėtų, kad esamas suderinimo lygis yra nepakankamas, Komisija atidžiai nagrinės, ar Europos lygmeniu būtų pagrįstas didesnis suderinimas.

✓ **11 VEIKSMAS. Naujų kliūčių paslaugų teikimui bendrojoje rinkoje prevencija**

Siekdama užkirsti kelią nepagrįstoms kliūtims bendrosios rinkos paslaugų sektoriuje Komisija ragina Europos Parlamentą ir Tarybą skubiai priimti pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto dėl naujos Pranešimų apie paslaugas direktyvos²⁸. Laukdama kol bus priimtas pasiūlymas, Komisija ims veiksmų siekdama užtikrinti, kad valstybės narės laikytųsi esamos pareigos pranešti pagal Paslaugų direktyvą, kad būtų nustatytos ir pašalintos naujos galimos reglamentavimo kliūtys.

✓ **12 VEIKSMAS. Pranešimų teikimo mechanizmo pagal Elektroninės prekybos direktyvą viso potencialo atskleidimas**

Valstybės narės, kurios pagrįstai ir proporcingai riboja laisvę teikti tarpvalstybines informacinės visuomenės paslaugas, privalo pranešti įsisteigimo valstybei narei ir Komisijai apie nacionalines priemones, kuriomis ta laisvė ribojama, tačiau dar reikia atskleisti visą šio pranešimų teikimo pagal Elektroninės prekybos direktyvą²⁹ potencialą. Vykdamas parengiamąjį darbą, susijusį su skaitmeninių paslaugų aktu, bus išnagrinėtos

---

²⁶ Komisijos komunikatas „ES teisė. Geresnis taikymas – geresni rezultatai“ C/2016/8600 (OL C 18, 2017 1 19, p. 10).

²⁷ 2015 m. rugsėjo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2015/1535, kuria nustatoma informacijos apie techninius reglamentus ir informacinės visuomenės paslaugų taisykles teikimo tvarka (OL L 241, 2015 9 17, p. 1).

²⁸ Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl Direktyvos 2006/123/EB dėl paslaugų vidaus rinkoje įgyvendinimo užtikrinimo, kuria nustatoma pranešimo apie leidimų išdavimo tvarką ir reikalavimus, susijusius su paslaugų teikimu, procedūra ir kuria iš dalies keičiama Direktyva 2006/123/EB ir Reglamentas (ES) Nr. 1024/2012 dėl administracinio bendradarbiavimo per Vidaus rinkos informacinę sistemą (COM(2016) 821 *final*).

²⁹ 2000 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/31/EB dėl kai kurių informacinės visuomenės paslaugų, ypač elektroninės komercijos, teisinių aspektų vidaus rinkoje (Elektroninės komercijos direktyva) (OL L 178, 2000 7 17, p. 1).

galimos valstybių narių bendradarbiavimo gerinimo priemonės ir priemonės, taikomos pagal pranešimų teikimo mechanizmą.

IV. NEATITIKTIES ATVEJŲ BENDROJOJE RINKOJE IR PRIE IŠORĖS SIENŲ NUSTATYMAS

Kai nacionalinės taisyklės jau priimtose ir įsigaliojusios, tam, kad bendroji rinka veiktų sklandžiai, reikia, jog nacionalinės valdžios institucijos ir Komisija galėtų nustatyti neatitikties atvejus. Todėl Komisija ir valstybių narių valdžios institucijos turi turėti priemonių, kurios pagerintų jų pajėgumą aptikti, tirti ir skubiai keisti informacija.

✓ 13 VEIKSMAS. Bendrosios rinkos IT sistemų racionalizavimas ir internetinio vykdymo užtikrinimo platformos (e. vykdymo užtikrinimo laboratorija) sukūrimas

Komisija ir valstybės narės informacija apie neteisėtas ir reikalavimų neatitinkančias pramonės ir vartojimo prekes keičiasi keliuose IT sistemose. Siekdama sumažinti IT sistemų³⁰, naudojamų dalytis informacija apie neteisėtas ir reikalavimų neatitinkančias pramonės ir vartojimo prekes, fragmentaciją Komisija:

- sukurs **vieną bendrą Europos informacijos prieigos sistemą**, skirtą valdžios institucijų vykdomai ne maisto produktų kontrolei, per kurią bus galima pasiekti esamas sistemas, tokias kaip ICSMS ir RAPEX bei būsimą vieno langelio principu pagrįsta muitinės aplinką, ir per kurią bus galima tikslingai keisti duomenimis tarp sistemų pagal taikomus teisės aktus;
- kartu su valstybėmis narėmis užtikrins, kad **Vidaus rinkos informacinė sistema (IMI)** taptų standartine administracinio bendradarbiavimo bendrojoje rinkoje priemone, naudojantis turimais duomenimis ir informacija ir vertinant, kaip administracinis bendradarbiavimas veikia tam tikrose bendrosios rinkos srityse;
- sukurs **pranešimo apie kliūtis bendrojoje rinkoje priemonę** pagal bendruosius skaitmeninius vartus atsižvelgiant į patirtį, įgytą naudojantis sistema „Palengvinkite našta“³¹, kad piliečiai ir įmonės galėtų anonimiškai pranešti apie reglamentavimo kliūtis, su kuriomis jie susiduria naudodamiesi savo vidaus rinkos teisėmis;
- kartu su valstybėmis narėmis visapusiškai naudosis oficialios kontrolės informacijos valdymo sistema (IMSOC), kad pagerintų vykdymo užtikrinimą, susijusį su ES žemės ūkio maisto produktų teisės aktais (įskaitant gyvūnų ir augalų sveikatos srityje). IMSOC sujungs atitinkamas esamas informacijos sistemas (iRASFF³², ADIS-exADNS³³, EUROPHYT³⁴, TRACES³⁵) ir sudarys sąlygas keisti jų informacija);

³⁰ Tokių kaip Rinkos priežiūros informacinė ryšių sistema (ICSMS), Skubių pranešimų apie pavojingus ne maisto produktus sistema („Saugos vartai“ / RAPEX) arba Europos gaminių energijos vartojimo efektyvumo ženklavimo duomenų bazė (EPREL).

³¹ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/lighten-load_lt

³² Skubių pranešimų apie nesaugų maistą ir pašarus sistemos internetinė platforma.

³³ Gyvūnų ligų informacinė sistema (ADIS), buvusi Pranešimo apie gyvūnų ligas sistema (ADNS).

³⁴ Pranešimų ir ankstyvojo perspėjimo sistema, skirta augalų ir augalinių produktų siuntų, importuotų į ES arba parduodamų pačioje ES, sulaikymui augalų sveikatos tikslais.

- išnagrinės, ar laboratorija, finansuojama pagal Bendrosios rinkos programą arba Skaitmeninės Europos programą pažangiems IT sprendimams bandyti ir taikyti, gali būti integruota į esamas struktūras, tokias kaip Bendradarbiavimo vartotojų apsaugos srityje tinklas, ES gaminių atitikties tinklas arba Europos intelektinės nuosavybės teisių pažeidimų stebėsenos centras, arba su jomis sujungta.

✓ **14 VEIKSMAS. Kovos su padirbtais ir neteisėtais produktais stiprinimas**

Komisija ir Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF) bendradarbiauja su valstybių narių ir trečiųjų šalių valdžios institucijomis tarpusavio administracinės pagalbos srityje neteisėto importo / eksporto atvejais ir padeda užkirsti kelią neteisėtų produktų patekimui į bendrąją rinką.

Šiuo metu neteisėti produktai ne tik importuojami į ES, bet ir gaminami arba surenkami iš importuotų komponentų ES viduje ir vėliau pateikiami bendrajai rinkai arba joje parduodami. Tačiau tokiais atvejais OLAF negali imtis veiksmų, kadangi jos dabartiniai įgaliojimai neapima atvejų ES viduje.

Siekdamos sustiprinti intelektinės nuosavybės teisių užtikrinimą ir draudimus ar apribojimus teikti neteisėtas ar padirbtas prekes bendrajai rinkai, Komisija ir valstybės narės galėtų pasisemti įkvėpimo iš tarpusavio administracinės pagalbos taisyklių muitinės veikloje, taip pat apsvarstyti galimybę išplėsti OLAF įgaliojimus.

✓ **15 VEIKSMAS. Vykdomo užtikrinimo stiprinimas žemės ūkio maisto produktų grandinėje**

Saugūs, tvarūs maisto produktai ir jų laisvas judėjimas yra vienas esminių vidaus rinkos aspektų. Tai labai padeda užtikrinti piliečių sveikatą ir gerovę, taip pat jų socialinius ir ekonominius interesus.

Valstybės narės yra atsakingos už tikrinimą, ar veiklos vykdytojai laikosi ES teisės, o Komisija valstybėse narėse ir ES nepriklausančiose šalyse per metus atlieka apie 220 auditų vietoje, kad patikrintų, ar kontrolės sistemos yra veiksmingos ir ar valdžios institucijos vykdo savo teisinius įpareigojimus. Komisija pagerins ES teisės taikymo vykdymo užtikrinimą žemės ūkio maisto produktų grandinėje, be kita ko, vykdydama tikslinius auditus ir jų sisteminius tolesnius veiksmus, kad patikrintų, ar valstybės narės šalina trūkumus.

Komisija taip pat toliau rems valstybės nares pagal viešojo administravimo institucijų darbuotojams skirtą mokymo programą „Geresnis mokymas rūpinantis maisto sauga“, kad būtų geriau įgyvendinamos ES taisyklės.

Sukčiavimo maisto produktų srityje atvejai gali mažinti vartotojų pasitikėjimą ES maisto sistema ir daryti poveikį vidaus rinkos veikimui. Dėl šių priežasčių Komisija stiprins ES kovos su sukčiavimu žemės ūkio maisto produktų srityje pastangas pagal strategiją „Nuo ūkio iki stalo“.

---

³⁵ Prekybos kontrolės ir ekspertizės sistema – internetinė valdymo priemonė, skirta visiems sanitariniams reikalavimams, taikomiems gyvūnų, spermos ir embrionų, maisto, pašarų ir augalų ES vidaus prekybai ir importui.

✓ 16 VEIKSMAS. Ženklinio ir atsekamumo sistemų kūrimas

Siekiant užtikrinti teisės aktų vykdymą labai svarbus atsekamumas. Ženklinio ir atsekamumo sistemos gali veikti tik tuo atveju, jei produktų tiekimo grandinėje teikiama informacija sudaro sąlygas muitinėse atlikti automatinę atitikties patikrą. Komisija, bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, išnagrinės ir skatins naudoti skaitmenines priemones, kad būtų galima vykdyti tikslingesnę kontrolę prie išorės sienų ir ES viduje. Tai, be kita ko, yra ženklinio ir atsekamumo sistemų (tokių kaip greitojo atsako (QR) kodai, radijo dažninis atpažinimas, blokų grandinės ir kt.) kūrimas siekiant konkrečią su atitiktimi susijusią informaciją saugiai teikti tiekimo grandinėje naudojantis esamomis priemonėmis, tokiomis kaip Europos gaminių energijos vartojimo efektyvumo ženklinio duomenų bazė (EPREL). Bus kuriama nauja muitinės įranga, kuri gali perskaityti ir patikrinti užkoduotą informaciją; ji bus finansuojama 2021–2027 m. Integruoto sienų valdymo fondo lėšomis, skirtomis muitinės kontrolės įrangai. Atsekamumo klausimai taip pat bus sprendžiami atliekant Direktyvos dėl bendros gaminių saugos peržiūrą.

Komisija sieks, kad būtų skaitmeniniu būdu teikiama pramonės ir vartojimo prekių, kurias muitinės deklaravo išleidimui į laisvą apyvartą, atitikties informacija (t. y. jau naudojama ES atitikties deklaracija). Tai darydama Komisija taip pat įvertins poveikį MVĮ ir konkrečiai labai mažoms įmonėms, kad nustatytų būtinas poveikio mažinimo priemones.

Be to, įgyvendinant naująją Vartotojų darbotvarkę, ženklinis ir atsekamumas labai padės suteikti galių vartotojams žaliosios ir skaitmeninės transformacijos procese. Komisija nustatys, kaip geriausia naudotis skaitmeninėmis priemonėmis, kad vartotojams būtų teikiama patikimiausia informacija, kad jie sąmoningiau ir labiau pasitikėdami rinktųsi pirkinius, visų pirma tarpvalstybinės prekybos atvejais.

V. VYKDYMO UŽTIKRINIMO VIETOJE STIPRINIMAS

Nepaisant visų pastangų sukurti bendrosios rinkos atitikties kultūrą, siekiant panaikinti reglamentavimo kliūtis, atsirandančias dėl neatitikties, reikia imtis veiksmingų *ex post* veiksmų. Šiuo etapu taip pat labai svarbus valstybių narių valdžios institucijų ir Komisijos bendradarbiavimas.

✓ 17 VEIKSMAS. ES gaminių atitikties tinklas

Daug reikalavimų neatitinkančių gaminių vis dar prieinami vartotojams, dažnai internetiniais kanalais, todėl kyla pavojus vartotojams ir profesionaliems galutiniams naudotojams ir iškraipoma konkurencija. Siekdama sustiprinti rinkos priežiūros institucijų veiksmų koordinavimą ne maisto produktų sektoriuje, numatytą Reglamente 2019/1020³⁶, Komisija, bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, nuo 2021 m. sausio mėn. sukurs

---

³⁶ 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/1020 dėl rinkos priežiūros ir gaminių atitikties, kuriuo iš dalies keičiama Direktyva 2004/42/EB ir reglamentai (EB) Nr. 765/2008 ir (ES) Nr. 305/2011 (OL L 169, 2019 6 25, p. 1).

ES gaminių atitikties tinklą. Jį sudarys bendros ryšių palaikymo tarnybos, kurias neseniai įsteigė valstybės narės, kad būtų atstovaujama jų rinkos priežiūros institucijoms. Be to, Komisija nuo 2021 m. liepos mėn. stebės reglamentu nustatyto savitarpio pagalbos mechanizmo veikimą ir nustatys sritis, kuriose valstybės narės nepagrįstai atsisakė tenkinti prašymus pateikti informaciją dėl atitikties ir prašymus dėl vykdymo užtikrinimo priemonių neatitikties atvejais.

✓ **18 VEIKSMAS. SOLVIT – standartinė bendrosios rinkos ginčų sprendimo priemonė**

Įvairios problemų sprendimo priemonės apima teisės sritis, kurias paprastai apima SOLVIT įgaliojimai³⁷, taigi fragmentuojama vykdymo užtikrinimo aplinka. Komisija ir valstybės narės užtikrins, kad SOLVIT būtų sustiprintas ir taptų standartine alternatyvaus ginčų sprendimo priemone visose bendrosios rinkos politikos srityse, kuriose sprendimus priima administravimo institucija. SOLVIT bus naudojamas dabartiniu formatu arba prireikus jo pritaikytu modeliu, kuris atitiktų naujų iniciatyvų reikalavimus. Komisija ir valstybės narės stiprins SOLVIT ir įvairių įstaigų bei tinklų nacionaliniu ir ES lygiais ryšius.

Tai jau numatyta Europos darbo institucijos³⁸, kuri pradėjo veikti 2019 m. spalio mėn. ir iki 2024 m. veiks visu pajėgumu, atveju. Europos darbo institucija padės Komisijai ir valstybėms narėms užtikrinti, kad ES darbuotojų judumo ir socialinės apsaugos koordinavimo taisyklės būtų įgyvendinamos sąžiningai, paprastai ir veiksmingai, kad piliečiams ir įmonėms būtų lengviau pasinaudoti bendrosios rinkos teikiama nauda. Ji teiks sprendimus, kaip gerinti piliečių ir darbdavių prieigą prie kokybiškos informacijos, susijusios su ES ir nacionaliniais darbuotojų judumo teisės aktais.

VI. PAŽEIDIMO BYLŲ NAGRINĖJIMO GERINIMAS

Akivaizdaus ES teisės pažeidimo atvejais Komisija seks užmegzti dialogą su valstybėmis narėmis, kad geriau suprastų problemas ir rastų sprendimus. Tais atvejais, kai dialogas neduos rezultatų, Komisija prireikus nedvejodama imsis griežtų ir veiksmingų vykdymo užtikrinimo veiksmų. Geresnė darbo tvarka ir geresnis naudojimas visomis turimomis administracinėmis priemonėmis, taip pat glaudesnis bendradarbiavimas paspartins ir racionalizuos pažeidimų šalinimo procesą.

✓ **19 VEIKSMAS. Aiškesnis prioritetinių vykdymo užtikrinimo veiksmų nustatymas**

Siekdama aiškiau nustatyti prioritetinius vykdymo užtikrinimo veiksmus, kaip jau nustatyta 2016 m.³⁹, Komisija savo pastangas sutelkia į atvejus, kurie turi didelio poveikio bendrajai rinkai, remiantis jų ekonominio, teisinio ir politinio poveikio vertinimu. Remdamasi šiuo požiūriu Komisija priims metinę **Bendrosios rinkos veikimo**

³⁷ SOLVIT sprendžia tarpvalstybinius klausimus, kylančius valdžios institucijoms pažeidus ES teisę.

³⁸ 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/1149, kuriuo įsteigiama Europos darbo institucija, iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 883/2004, (ES) Nr. 492/2011 ir (ES) 2016/589 ir panaikinamas Sprendimas (ES) 2016/344 (OL L 186, 2019 7 11, p. 21).

³⁹ Komisijos komunikatas „ES teisė. Geresnis taikymas – geresni rezultatai“ (C/2016/8600).

vykdymo užtikrinimo strateginę ataskaitą, kurioje bus nustatytos konkrečios susirūpinimą keliančios sritys ir vykdymo užtikrinimo prioritetai atsižvelgiant į Europos semestro rezultatus. Be to, labai svarbu, kad Komisija būtų įspėjama apie suinteresuotųjų šalių padarytus bendrosios rinkos taisyklių pažeidimus, kad galėtų susidaryti išsamų vaizdą dėl prioritetų nustatymo. Tuo tikslu bus peržiūrėta skundų teikimo sistema siekiant ją geriau integruoti į SOLVIT. Komisija stebės SOLVIT ataskaitas, kad nustatytų galimas svarbias struktūrines problemas. Kad padėtų vartotojams geriau įvertinti jų teisių gynimo galimybes, Komisija taip pat išnagrinės galimybę užtikrinti, kad priemonė, kuri šiuo metu bandoma elektroninio ginčų sprendimo (EGS) platformoje, apimtų papildomas bendrosios rinkos politikos sritis.

✓ **20 VEIKSMAS. Atvejų nagrinėjimo aiškumas ir nuoseklumas**

Pasitikėjimas vykdymo užtikrinimo sistema priklauso nuo skundų nagrinėjimo laiku ir sankcijų už pažeidimus. Todėl Komisija toliau racionalizuos savo atvejų nagrinėjimo procesus. Per du mėnesius ji preliminariai įvertins skundus, kad galėtų skundo pateikėjui pateikti atsakymą. Tais atvejais, kai surinkta pakankamai informacijos, šis procesas jau turėtų apimti aiškų sprendimą dėl to, ar 1) skundas nebus nagrinėjamas; 2) jis bus perduotas tokioms problemų sprendimo įstaigoms kaip SOLVIT; 3) bus pradėtas Komisijos ir atitinkamos valstybės narės dialogas; ar 4) nedelsiant bus pradėta pažeidimo nagrinėjimo procedūra.

✓ **21 VEIKSMAS. Geresnis naudojimas „EU Pilot“ sistema**

„EU Pilot“ sistema yra naudinga priemonė informacijai dialogo su valstybėmis narėmis etape prieš pradant pažeidimo nagrinėjimo procedūrą gauti. Siekdama, kad ši sistema būtų tikslingesnė ir struktūriškesnė ir taptų greita ir veiksminga priemone, padedančia vesti į sprendimą orientuotą dialogą su valstybėmis narėmis, Komisija ketina naudotis „EU Pilot“ aiškiais sąlygomis ir pagal aiškius tvarkaraščius tais atvejais, kai panašu, jog sprendimą galima rasti greitai.

Komisija:

- parengs aiškius ir objektyvius kriterijus, kad nustatytų, kada turėtų būti naudojamas „EU Pilot“;
- bendradarbiaus su valstybėmis narėmis ieškant pragmatiškų sprendimų procesui pagreitinti kartu užtikrinant pagrindines abiejų dialogo šalių teises ir tinkamai pasinaudojant turimomis pažangiomis sistemomis;
- ieškos lankstesnių keitimosi būdų sudėtingiems klausimams spręsti;
- išlaikydama pusiausvyrą su Komisijos ir valstybių narių pasitikėjimo santykiais, dalysis informacija apie per „EU Pilot“ sistemą išspręstus klausimus (apibendrinta forma) siekdama skleisti geriausios praktikos pavyzdžius⁴⁰.

---

⁴⁰ Europos Audito Rūmų specialioji ataskaita Nr. 5/2016 „Ar Komisija užtikrina veiksmingą Paslaugų direktyvos įgyvendinimą?“, 2016 03 14.

✓ **22 VEIKSMAS. Sisteminiai periodiniai kompleksiniai susitikimai**

Keičiantis raštais pažeidimo nagrinėjimo procedūrose (vėlesnio galimo Teisingumo Teismo proceso pagrindas) nevisada pakankamai išnagrinėjami visi turimi sprendimai. Siekdama papildyti šį formalų keitimąsi raštais su tiesioginiais kontaktiniais asmenimis Komisija numatys kompleksinius konkrečioms politikos sritims skirtus susitikimus su atskiromis valstybėmis narėmis. Šie susitikimai gali padėti rasti sprendimus, atitinkančius ES teisę, ir todėl jie turėtų vykti reguliariai, kai tai būtina. Kruopščiai rengiami susitikimai gali padėti veiksmingai pašalinti nesusipratimus ir pasinaudoti ES ir nacionalinėmis ekspertinėmis žiniomis, kad būtų rasti sprendimai. Dvišaliai susitikimai galėtų būti sujungti arba rengiami kartu su kitais susitikimais su valstybėmis narėmis (pvz., dialogai atitikties klausimais).

***

IŠVADA

Skatinant atitiktis kultūrą reikia tvirto politinio įsipareigojimo bendrajai rinkai ir veiksmingo jos taisyklių įgyvendinimo. Tam, kad būtų skatinama ir stebima atitiktis, reikalinga politinė atsakomybė, skaidrumas ir veiksmingos sistemos.

Šis veiksmų planas yra atsakas į valstybių narių raginimą imtis veiksmų ir juo imamasi iniciatyvos sprendžiant esamas įgyvendinimo ir vykdymo užtikrinimo problemas, su kuriomis šiuo metu susiduriama. Veiksmai yra susiję su įvairiausiomis problemomis, apimančiomis visus galimų įgyvendinimo problemų bei vykdymo užtikrinimo veiksmų etapus ir sritis tiek ES, tiek nacionaliniu lygmenimis, ir yra grindžiami bendru įsipareigojimu vietos, regionų, nacionaliniu ir ES lygmenimis. Šiais veiksmais Komisija ir valstybės narės sudarys sąlygas bendrajai rinkai paskatinti mūsų įmones ir pasiūlyti vartotojams geriausią pasirinkimą. Dirbdami kartu galime užtikrinti, kad bendroji rinka būtų naudinga visiems europiečiams.